



Monumentnummer*: 525055

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 mei 2006
Kadaster deel/nr 82843/8

Woonplaats*

Haghorst

Gemeente*

Hilvarenbeek

Provincie*

Noord-Brabant

Kadastrale gemeente*

Hilvarenbeek

Sectie*

N

Kadastraal object*

Appartement aanduiding

Grondperceel

1878

Omschrijving**

Inleiding

SCHAKELHUIS-POMPSTATION, gebouwd in 1923 in overgangsstijl. Het elektrisch aangedreven schakelhuis-pompstation diende om de waterhoogte van de ten opzichte van de sluis stroomopwaarts gelegen kanaalpanden tot de vastgestelde hoogte aan te vullen. Een dergelijk pompstation bevindt zich ook bij de sluizen I, II en IV.

Omschrijving.

Het tweelaagse pomphuis heeft een rechthoekige plattegrond en is opgetrokken uit machinale baksteen. Het dak bestaat uit een steil zadeldak waartegen een flauw hellend lessenaardak is aangelegd, beide gedekt met rode opnieuw verbeterde hollandse dakpannen. De topgevels zijn door de pannen afgedekt. De gevels worden geleed door lisenen met afgeronde hardsteen bekroningen. Een hardstenen speklaag scheidt de begane grond en de verdieping. De weinige vensters op de begane grond zijn dichtgemetseld. In de lage gevel onder het lessenaardak bevindt zich een paneeldeur onder een stalen latei met rozetten. In deze gevel bevindt zich een uitgemetselde schoorsteen met siermetselwerk aan de onderzijde. Op de eerste etage zijn er op de hoeken elk één en verder drie bijeen geplaatste hoge smalle tweedelige vensters. Alle vensters zijn voorzien van een hardstenen dorpel en een latei met profielrandje. In de andere hoge zijgevel bevinden zich ter hoogte van de eerste etage twee reeksen van drie hoge smalle driedelige vensters. De onderste geleding van deze vensters is afgewerkt met eenvoudig siersmeedwerk.

Ter linkerzijde is een uitgemetselde schoorsteen geplaatst met siermetselwerk aan de onderzijde. In de topgeveldelen, de één gericht naar de brug en de andere naar Haghorst bevinden zich diverse ramen. In het lage gedeelte zijn dat twee tweedelige smalle ramen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Daarnaast, tussen de lisenen, een reeks van vijf vensters, De middelste drie zijn als driedelige ramen lager doorgetrokken. In de topgevel is een triplete raam geplaatst.

In het pomphuis bevindt zich de bij de sluis behorende machinerie.

Waardering.

Het schakelhuis annex pompstation is van algemeen belang. Het object heeft cultuurhistorische waarden als uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling door het creëren van een oost-westverbinding door middel van de aanleg van een kanaal in het zuiden van Nederland.

Het is tevens van belang als bijzonder voorbeeld van een technische ontwikkeling, onder meer de vroege toepassing van electromotoren. Het heeft architectuurhistorische waarden door de sobere, onder meer aan de Overgangsstijl gerelateerde vormtaal. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel, namelijk de infrastructuur samenhangend met het Wilhelminakanaal. Het geheel is gaaf bewaard gebleven, dit geldt met name de nog aanwezige oorspronkelijke aanleg en de structurele en visuele gaafheid van het gehele complex.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Bedieningsgebouw

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument